

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 9–15

TEXT 1

- (1) **Obsluha lanové dráhy při čtvrtéčním incidentu, kdy čtyřleté dítě spadlo ze sedačkové lanovky, na volání nereagovala. V úterý to policii potvrdil i svědek, který byl na místě.**
- (2) Reagoval tak na událost, která se stala minulý týden v lyžařském areálu u Rokytnice nad Jizerou. Tehdy matka nedokázala na sedačkové lanové dráze udržet svou čtyřletou dceru a dítě spadlo z výšky 11 metrů na umrzlý sníh. Vyvázlo bez zranění.
- (3) K pádu měl přispět i fakt, že holčička při rozjezdu dráhy špatně nasedla, a nebyla tak na místě správně usazena. Nový svědek, původem Polák, který kontaktoval policii uvedl, že s matkou dítěte si situace všimli a společně se snažili dovolat obsluhu, aby dráhu zastavila. Bez úspěchu. Lanovka prý s dítětem jela dál stejně nastavenou rychlostí.
- (4) „Svědék nám sdělil, že viděl, jak maminka nasedá na sedačky. Viděl, že došlo ke kolizi a že dítě si na lanovou dráhu nedosedlo pořádně. Také si všiml, jak matka volala na obsluhu. Ta ale nereagovala. Na místě se žádný pracovník neukázal, nikdo dráhu nezastavil a nezasáhl ani jiným způsobem,” popisuje svědectví semilská policejní mluvčí Ivana Baláková.
- (5) Podle svědectví chtěl Polák ženu podpořit, a tak na obsluhu začal volat také. Obsluha ani tentokrát nereagovala. Jeden z pracovníků lanové dráhy později policii řekl, že nic mimořádného **během** své směny nezaznamenal. Že z lanové dráhy spadlo dítě, se dozvěděl až později. Konkrétní situaci, kdy dítě nastupovalo na lanovku, ale prý neviděl. „Ta obsluha tam je proto, aby reagovala na jednotlivé lyžaře. Pokud tam přijede maminka s dětma, tak by měla reagovat i bez toho, aby tam někdo volal,” popisuje povinnosti pracovníků Baláková.

(www.lidovky.cz, upraveno)

TEXT 2

V běžné mluvené řeči a také ve slangu se víceslovná pojmenování (sousloví) často nahrazují pojmenováním jednoslovným. Místo spojení podstatného jména s určujícím jménem přídavným, jako *písemná práce, přijímací zkoušky, panelový dům*, bývá v běžné řeči pojmenování jednoslovné – *písemka, přijímačky, panelák*. Tento postup se označuje cizím odborným názvem **univerbizace**.

(B. Havránek, A. Jedlička, Stručná mluvnice česká, upraveno)

9 Které z následujících tvrzení jednoznačně vyplývá z TEXTU 1?

/viz 5, s. 35/ 1 bod

- A) Dítě bylo na sedačce s matkou a mužem z Polska.
 B) Obsluha lanové dráhy krizovou situaci vůbec neřešila.
 C) Policie začala incident vyšetřovat až na popud Poláka.
 D) Čtyřleté dítě spadlo v úterý ze sedačkové lanové dráhy.

10 Které z následujících slov obsahuje dvě předpony?

/viz 2, s. 18/ 1 bod

- A) obsluha
 B) nedosedlo
 C) nastavenou
 D) nastupovalo

11 Která z následujících možností obsahuje univerbizaci?

/viz 5, s. 35/ 1 bod

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

- A) kdy dítě nastupovalo na lanovku
 B) holčička při rozjezdu dráhy špatně nasedla
 C) popisuje svědectví semilská policejní mluvčí
 D) která se stala minulý týden v lyžařském areálu

12 Která z následujících možností obsahuje chybu v interpunkci?

/viz 1, s. 12/ 1 bod

- A) Viděl, že došlo ke kolizi a že dítě si na lanovou dráhu nedosedlo pořádně. Také si všiml, jak matka volala na obsluhu.
 B) Obsluha lanové dráhy při čtvrtéčním incidentu, kdy čtyřleté dítě spadlo ze sedačkové lanovky, na volání nereagovala.
 C) Nový svědek, původem Polák, který kontaktoval policii uvedl, že s matkou dítěte si situace všimli a společně se snažili dovolat obsluhu, aby dráhu zastavila.
 D) Jeden z pracovníků lanové dráhy později policii řekl, že nic mimořádného během své směny nezaznamenal. Že z lanové dráhy spadlo dítě, se dozvěděl až později.

13

/viz 3, s. 23/ max. 2 body

13.1 Vypište z TEXTU 1 větný ekvivalent:

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

13.2 Z podtrženého úseku TEXTU 1 vypište vedlejší větu účelovou:

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

14

/viz 4, s. 30/ max. 3 body

14.1 Vypište z prvního odstavce TEXTU 1 příslovce:

14.2 Napište smysluplnou větu o čtyřech slovech, v níž slovo *během* bude jiným slovním druhem než v TEXTU 1. Tvar slova *během* musí zůstat zachován:

Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.
 (Slovo *během* je ve výchozím textu vyznačeno tučně.)

14.3 Najděte v posledním odstavci TEXTU 1 slovo, jehož tvar je v daném kontextu nespisovný, a přepište je do spisovné češtiny:

(Hledané slovo se v TEXTU 1 může vyskytovat i v jiném než základním tvaru.)

15 Ve které z následujících možností je tučně vyznačený úsek z výchozího textu správně převeden do přímé řeči?

/viz 3, s. 23/ 1 bod

- A) V úterý svědek, který byl na místě, policii potvrdil: „obsluha lanové dráhy při čtvrtéčním incidentu, kdy čtyřleté dítě spadlo ze sedačkové lanovky, na volání nereagovala.“
 B) V úterý svědek, který byl na místě, policii potvrdil: „Obsluha lanové dráhy při čtvrtéčním incidentu, kdy čtyřleté dítě spadlo ze sedačkové lanovky, na volání nereagovala.“
 C) V úterý svědek, který byl na místě, policii potvrdil: „obsluha lanové dráhy při čtvrtéčním incidentu, kdy čtyřleté dítě spadlo ze sedačkové lanovky, na volání nereagovala.“
 D) V úterý svědek, který byl na místě, policii potvrdil: „Obsluha lanové dráhy při čtvrtéčním incidentu, kdy čtyřleté dítě spadlo ze sedačkové lanovky, na volání nereagovala.“